

מטות - יום ד'

שאינ דבר בעולם שיודיע מה הוא זה האיש אלא בזמן שפותח פיו בתורה והרי כתוב (משלי כ"ז) יהלך זר ולא פיק, אם לא זר, אז פיק, לא כן, אלא אם לא נמצא מי שיכיר אותך, פתח פיק לדבר בתורה ולהודיע דברי אמת בתורה, ואז על ידי שתפתח פיק בתורה ישבחוך וידעו מי אתה, שאינ דבר בעולם שיודיע מה הוא זה האיש אלא בזמן שפותח פיו בתורה, פיו מודיע לאנשים מי הוא, אותו רשע בלעם היה משבח עצמו בכל, ועל כל זה גניבת דעת היה וגנב להתעלות בדבריו, מן ענינים נמוכים היה עושה גבוהים, הדיבורים שאמר, על אותן מדרגות הטמאות היה אומר, ואמת אמר, (דף קצד.) אבל רשע ההוא, היה אומר ומשבח עצמו בדרך נסתר והתעלה בדבריו, שכל מי שהיה שומע חשב שנתעלה על כל נביאי העולם, שנאמר שומע אמרי אל ויודע דעת עליון.. זו המדרגה שהיא עליונה על כל מנהיגי אניות הים^[ט] מי הוא השומע כך שלא יתבהל בדעתו לאמור שאינ כמוהו בעולם, אבל רשע ההוא הי' משבח עצמו בדרך נסתר, אמר דברי אמת גונב דעת בני העולם, אשר מחזה שדי יחזה, מי ששמע כך חשב שהוא רואה מה שלא ראה אחר בעולם, מחזה שדי, זה ענף אחד מאותן ענפים שהם יוצאים מן שדי.. ונקראים מחזה, כמש"כ (מלכים א' ז') ומול מחזה אל מחזה, ענף היוצא משם, ואיזה מחזה, אלו עז"א ועז"ל שהם נופל וגלוי עינים^[כ] וזהו מחזה שדי שהיה רואה נופל וגלוי עינים..

בלק סופו ל"ק בלעם סופו עמל"ק

וכאשר בא בלק אמר אני אנצח אותם, שהרי עמלק עם חכמה זו בא עליהם ונצח אותם, שלח לבלעם ואמר לו, אני ב' אותיות של עמלק יש בי שהם ל"ק סוף של עמלק, ואתה ב' אותיות של עמלק יש בכך שהן ע"מ התחלת עמלק, ואם תאמר שלא נוכל לנצחם בכשפים, לפי שמשה רבם הוא יפשט ידו^[כא] הרי יש יד באותן השרים שיכולים בכשפים להתגבר יותר^[כב] וזהו שכתבו וקסמים בידם, בידיהם לא נאמר אלא בידם, יד לעומת יד, כך שלח לו בלק לבלעם ולכך נענשו ונהרגו..

כיון שראה לפנחס פרח באויר

ואיה היה בלעם באותה השעה, אם תאמר במדין, הרי כתוב ועתה הנני הולך לעמי, אם הלך לו מי הביאו למדין, אלא אותו רשע כיון שראה שנפלו מישראל כ"ב אלף בשביל עצתו, נתעכב שם והיה תובע מהם שכר, ובעוד שנתעכב שם בא פנחס עם שרי החיל שמה,

זיו הזוהר **יט.** זה שר רב החובל המושל על עניני העונשין ועז"ל גלוי עינים. **כא.** היינו כח הקדושה לבטל ועניני תהליכת כחות הטבע. **כ.** עז"א נקרא נופל, כח הכשפים. **כב.** אלה השרים היינו מלאכים

כיון שראה לפנחס פרח באויר ושני בניו עמו ינוו"ס ויומברו"ס, ואם תשאל הלא מתו בחטא העגל, שהרי הם עשו העגל, וכך הוא בודאי, שהרי זהו שכתוב ויפול מן העם ביום ההוא כשלשת אלפי איש, וכי לא היו יודעים מספר קטן הזה, הלא כמה חשבונות אחרים עליונים רמים וגדולים ידע הכתוב לחשוב, וכאן אומר כשלשת אלפי איש, אלא שהם בניו של בלעם ינוו"ס ויומברו"ס שהיו שקולים כשלשת אלפי איש, וכאן איך פרחו שני בניו עם בלעם, אלא רשע ההוא כל מיני כשפים שבעולם היה יודע, ונטל אף גם אותן הכשפים של בניו שהם היו רגילים בהם, ועמהם פרח ונתעלה.

צליה בן של שבט דן עמד ונטל כח ממשלה השולט על כשפים ופרח אחריו

פנחס ראה אותו שהוא פורח באויר והוא מתעלה להסתתר מעין, הרים קול לאנשי חיל שלו ואמר, היש בכם מי שיודע לפרוח אחרי רשע ההוא, שהרי זה בלעם הוא, ראוהו כלם איך הוא פורח, צליה בן של שבט דן עמד ונטל כח ממשלה השולט על כשפים ופרח אחריו, כיון שראה אותו, רשע ההוא, עשה לו דרך אחר באויר, ובקע חמשה אוירים בדרך ההוא ונתעלה ונעלם מן העין, אז נסתכן צליה בשעה ההיא והיה בצער, שלא היה יודע מה לעשות, הרים פנחס את קולו ואמר, צל התנין הרובץ על כל הנחשים הפוך שערותיך^[כג] מיד ידע ונגלה לו דרך ההוא ופרח אליו, מיד נתגלה בלעם וירדו שניהם לפני פנחס.

זיו הזוהר

באויר על ידי זה שעשה כמו צל וענן מן השערות שלו בפני בלעם, וגזר פנחס עליו שיהפוך שערותיו לצד אחר כדי שיתגלה בלעם.

הנפילים עז"א ועזא"ל. כג. אפשר שזה הוא גזרה או השבעה על שר הקליפות שהוא התנין הגדול שר כל הנחשים שבא לעזור לבלעם להסתירו